

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän konserniohje

Päivitetty 1.6.2021

Hyväksytty valtuusto 17.6.2021 § 32

1.6.2021

Sisällys

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	3
2. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen	3
3. Konserniohjeen sitovuus	3
4. Kuntayhtymän toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallanjako	4
5. Konsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus	5
6. Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	5
7. Eksoten luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen	7
8. Konserniyhteisön velvollisuus hankkia Eksoten kanta asiaan ennen päätöksentekoa	7
9. Konsernin sisäiset palvelut	9
10. Eksoten konserniyhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen	10
11. Eksoten konserniyhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa	11
12. Tiedottaminen	13
13. Konsernin tarkastus	14
14. Konserniohjetta täydentävistä ohjeista poikkeaminen	15
15. Voimaantulo	15

1.6.2021

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeella ohjataan konserniin kuuluvia yhteisöjä. Konserniohje koskee Eksoten tytäryhteisöjä ja näiden tytäryhteisöjä. Eksoten osakkuusyhteisöissä edustajien tulee pyrkiä siihen, että Eksoten konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Konserniohjeen antaminen perustuu kuntalain 14 §:ään, jonka mukaan valtuusto päättää muun ohella omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Konserniohjeen vähimmäissisältö on määritelty kuntalain 47 §:ssä.

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin Eksotella on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Eksoten osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyrittystä ja osakkuusyrittystä.

Eksoten konserniin kuuluvat seuraavat Eksoten määräysvallassa olevat konserniyhteisöt:

Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy
Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie

Eksoten konserniin kuuluvat seuraavat osakkuusyhteisöt:

Saimaan Tukipalvelut Oy
Meidän IT ja talous Oy
Kaiku24 Oy

2. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Eksoten valtuusto hyväksyy konserniohjeen olemaan voimassa toistaiseksi.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään Eksoten konserniyhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa tai vastaavissa toimielimissä. Samalla konserniyhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan. Konserniohjeet tulee viedä myös osakkuusyhteisön toimielimen käsittelyyn siten, että toimielin merkitsee konserniohjeet vähintään tiedoksi.

3. Konserniohjeen sitovuus

1.6.2021

Konsernissa hyväksytyä konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa konserniyhteisöissä, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, sopimuksista tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta Eksote ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konsernijohdolle.

Konserniohje ei muuta konserniyhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

4. Kuntayhtymän toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallanjako

Eksoten valtuusto

Eksoten valtuusto päättää kuntalain 14 §:n perusteella muun muassa seuraavasta:

- hyväksyy kuntayhtymän strategian
- päättää konsernille ja sen konserniyhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista Eksoten talousarvion käsittelyn yhteydessä
- arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen vuosittain tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä
- päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta

Konsernijohto

Eksoten konsernijohtoon kuuluvat Eksoten hallitus ja toimitusjohtaja sekä Eksoten hallituksen erikseen määräämät viranhaltijat.

Eksoten hallitus

Eksoten hallituksen tehtävät on määritelty Eksoten hallintosäännössä.

Toimitusjohtaja

1.6.2021

Toimitusjohtajan tehtävänä on myötävaikuttaa aktiivisella omistajaohjauksella hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Eksoten hallituksen erikseen määräämät viranhaltijat

Eksoten hallituksen erikseen määräämien viranhaltijoiden tehtävänä on aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa heidän ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden tai yhteisöjen hallintoon ja toimintaan. Tämän mahdollistamiseksi omistajaohjaustehtävää ei osoiteta viranhaltijalle, jonka esimies kuuluu ohjattavan yhteisön hallintoelimiin.

5. Konsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Valtuusto asettaa talousarviossa konserniyhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu Eksoten strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee konserniyhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että konserniyhteisöjen toiminta on konsernin kokonaisedun mukaista. Konserniyhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Konserniyhteisöjen hallitukset vastaavat asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Eksoten talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon konsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten konserniyhteisöjen hallitusten tulee toimittaa Eksotelle sen edellyttämät tiedot konserniyhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohtoon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

6. Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Konsernivalvonta ja raportointi

Konserniyhteisön on annettava Eksoten hallitukselle konsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Konserniyhteisön tulee antaa seurantaan varten Eksotelle

1.6.2021

vähintään puolivuositain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Konserniyhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoiva viipymättä konsernijohdolle. Raportointi tapahtuu konsernijohdon määräämällä tavalla ja määrääminä ajankohtina ja se toteutetaan konserniraportoinnin lisäksi myös yhtiökohtaisesti.

Konserniyhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Konserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpilotapaa.

Konserniyhteisöjen tulee toimittaa Eksotelle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernihallinto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Konserniyhteisöt voivat myöntää takauksia ja antaa muita vakuuksia enemmistönä omistamiensa yhtiöiden luottojen ja muiden sitoumusten täyttämisen vakuudeksi. Konserniyhteisöt eivät saa antaa taloudellista tai muuta tukea poliittiseen toimintaan.

Eksoten osakkuus- ja yhteisyhteisön toimitusjohtajan ja hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on pyydettyessä annettava konsernijohdolle konsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot sekä, ellei laista muuta johdu, muut niiltä pyydetyt tiedot ja selvitykset.

Konsernijohto valvoo konserniohjeiden noudattamista.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan järjestäminen on osa konsernin johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan Eksoten ja konsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä.

1.6.2021

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konsernijohdon velvollisuutena on ohjata konserniyhteisöjä sekä valvoa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä.

Konserniyhteisöjen sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäisiä sisäisen valvonnan toimintaperiaatteita ja yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa Eksoten kanssa. Konserniyhteisöjen tulee valmiussuunnitelmin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös erityistilanteissa ja poikkeusoloissa.

Osana konserniyhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä yhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee huolehtia siitä, että yhteisön tai kolmannen tahon liike- ja ammattisalaisuuksia tai muuta salassa pidettävää tietoa käsittelevät ovat tietoisia salassapitovelvoitteesta.

7. Eksoten luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen

Eksoten luottamushenkilöllä on oikeus saada Eksoten konsernijohdolta sen hallussa olevia konserniyhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konsernijohdolle tai sen määräämälle viranhaltijalle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

8. Konserniyhteisön velvollisuus hankkia Eksoten kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Konserniyhteisön hallituksen on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kuntayhtymän kirjallinen kanta seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen
- asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kuntastrategiassa ja talousarviossa konserniyhteisöille asetetuista tavoitteista

1.6.2021

- määrävssä markkina- asemassa tai monopoliasemassa olevien tuotteiden hinnoittelun muuttaminen
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- toimitusjohtajan valinta ja palkkausjärjestelmä ja sen muutokset
- yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmä ja sen muutokset
- pääomarakenteen merkittävä muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- yrityskaupat ja toimintaan nähden merkittävät kiinteistökaupat osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti ole annettu yhtiön tehtäväksi
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiötä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen olennainen muuttaminen
- sellaisten johdannaisinstrumenttien käyttö, joita ei konsernilla aiemmin ole ollut käytössä
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimuksiin perustuvista oikeuksista luopuminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut
- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen

1.6.2021

- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

Konsernijohto voi erikseen antaa täydentäviä määräyksiä toimenpiteiden saattamisesta jo asian valmisteluvaiheessa konsernijohtoon hyväksyttäväksi.

Konserniyhteisön tulee informoida omistajaohjauksesta vastaavaa viranhaltijaa saamistaan yhteydenotoista tai tarjouksista koskien yritysjärjestelyitä tai liiketoiminnan kauppaa.

9. Konsernin sisäiset palvelut

Yleistä

Lähtökohta on, että konserniyhteisöt hyödyntävät ensisijaisesti konsernin sisäisesti tuotettuja tukipalveluja. Konsernin sisäiset palvelut tuotetaan yksilöidyn tytä- tai osakkuusyhteisön avulla keskitetysti tarkoituksenmukaisessa laajuudessa hankinta- ja volyymietujen sekä ammatti- ja erityisosaamisen turvaamiseksi. Olemassa olevia palvelurakenteita muutetaan konsernin sisäisten palvelujen käytön niin edellyttäessä siten, että toimintaedellytykset palvelun tuottamisessa turvataan.

Rahoitus- ja sijoitustoiminta (ml. konsernitilijärjestelmä)

Konserniyhteisöjen rahoitus järjestetään keskitetysti siten, että päästään koko konsernin osalta optimaalisiin rahoitusehtoihin.

Konsernissa on konsernitili. Konsernitiliin liitettävistä tai siitä irrotettavista yhteisöistä ja konsernitililimiitin jakamisesta päättää toimitusjohtaja talousjohtajan esityksestä.

Sijoitustoiminta järjestetään yhteisesti Eksoten taloushallinnon kautta tai sen antamien ohjeiden mukaisesti.

Maksuliikenteen hoito

Konserniyhteisöt hyödyntävät konsernin sisäisesti keskitetysti tuotettuja maksuliikennepalveluita, ellei konsernijohto ole erikseen muuta päättänyt.

Talous- ja tietohallinto

1.6.2021

Konserniyhteisöt hyödyntävät konsernin sisäisesti keskitetyksi tuotettuja talous- ja tietohallinnon palveluita, ellei konsernijohto ole erikseen muuta päättänyt.

Konserniyhteisöt noudattavat taloushallinnon ohjekokoelman määräyksiä.

Hankinnat

Hankintoja tehdessään konserniyhteisöt noudattavat julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuja säännöksiä ja omia hankintaohjeitaan sekä muuta voimassa olevaa ohjeistusta. Hankinnoissa käytetään hyväksi yhteishankintojen kilpailuttamismahdollisuuksia (hankintapalvelut). Konserniyhteisöjen tulee hankintoja tehdessään pyytää tarjoukset myös konsernin muilta yhteisöiltä, silloin kun niiltä on kyseinen palvelu tai tuote saatavissa. Konsernin sisäisissä hankinnoissa tulee huomioida julkisia hankintoja koskevien säännösten asettamat ehdot ja rajoitukset.

Vakuuttaminen

Konsernin vakuutukset otetaan keskitetyksi siten, että päästään konsernin kokonaisedun kannalta parhaisiin vakuuttamisen ratkaisuihin.

Henkilöstöhallinto

Johtaminen on avointa ja yhteistyöhön kannustavaa. Johtamisen tulee tukea henkilöstön osallistumista, luovuutta ja itsenäistä työtettä.

Konserniyhteisöt noudattavat toiminnassaan Eksoten henkilöstöpolitiikan periaatteita ja toimintatapoja.

Henkilöstöhankinnassa tulee ottaa huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet.

Konserniyhteisöt liittyvät jäseneksi kuntatyönantajan perustamaan työnantajayhteisöön, ellei yhtiön toiminnan laadun vuoksi jonkun yhtiön osalta muuta päätetä.

Konserniyhteisöt liittyvät Kuntien Eläkevakuutuksen jäsenyhteisöiksi.

10. Eksoten konserniyhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Yleistä

1.6.2021

Eksoten hallitus päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä konserniyhteisöjen hallitukseen. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Konserniyhteisöjen hallitukseen nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Konserniyhteisöjen hallitusten kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

11. Eksoten konserniyhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa

Hyvällä hallinto- ja johtamistavalla tarkoitetaan toiminnan ja talouden ohjauksen tilivelvollisuus- ja vastuujärjestelmää, joka edistää hallinnon ja palvelutuotannon luotettavuutta ja tehokkuutta. Järjestelmän perustana ovat lainsäädäntö, hallintosääntö, Eksoten arvot, eettiset toimintatavat, asiakkaiden ja asukkaiden tarpeet sekä toiminnan tuloksellisuus. Keskeistä hyvän hallinto- ja johtamistavan toteuttamisessa ovat sellaiset linjaukset ja menettelyt, joilla ohjataan kaupunkikonsernin toimintoja siten, että saadaan kohtuullinen varmuus tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan lainmukaisuudesta, eettisyydestä ja vastuullisuudesta.

Hyvää hallintoa koskevat perussäännökset asettavat toiminnalle laadulliset vähimmäisvaatimukset. Tällaisia perusteita ovat

- hallinnon oikeusperiaatteet,
- palveluperiaate,
- neuvontavelvollisuus,
- hyvän kielenkäytön vaatimus sekä
- viranomaisten yhteistyövelvoite.

Kaikessa toiminnassa on noudatettava lakeja, asetuksia, muita oikeusnormeja ja vakiintuneita oikeusperiaatteita. Hallinnon oikeusperiaatteet ohjaavat päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Näitä harkintavaltaa rajoittavia periaatteita ovat yhdenvertaisuusperiaate (tasapuolinen kohtelu), tarkoitussidonnaisuuden periaate, objektiviteettiperiaate, suhteellisuusperiaate ja luottamuksensuojaperiaate.

Konserniyhteisöt omistaa julkisyhteisö, jonka tehtävää yhteisöt toteuttavat. Konserniyhteisöt toimivat kunnan nimissä. Konserniyhteisöjen tulee toiminnassaan noudattaa hallintolain 2 luvusta ilmeneviä hyvän hallinnon perusteita.

1.6.2021

Konserniyhteisöjen toiminta tulee järjestää hyvän hallintotavan mukaisesti. Niiden tulee toimia avoimesti, läpinäkyvästi ja vastuuntuntoisesti siten, että yhteisö organisoidaan ja sen toimintaa suunnitellaan, johdetaan ja harjoitetaan noudattaen ammatillisia, liiketalouden ja lainsäädännön vaatimuksia sekä kestävän kehityksen periaatteita ja että yhteisö hoitaa varojaan huolellisesti, tuottavasti ja taloudellisesti.

Konsernijohdon läsnäolo- ja puheoikeus tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallituksissa

Eksoten hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa konserniyhteisöjen hallitusten kokouksissa.

Eräiden yhtiöiden omistajaohjauksesta vastaamaan Eksoten hallituksen erikseen määräämillä viranhaltijoilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa heidän ohjattavakseen määrättyjen konserni- ja osakkuusyhteisöjen hallitusten kokouksissa. Eksoten hallituksen käsitellessä omistajaohjaukseen liittyviä asioita, on ao. yhtiön tai yhteisön omistajaohjauksesta vastaavalla viranhaltijalla kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Kokous- ja vuosipalkkiokäytäntö

Konserniyhteisön hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vuosipalkkioiden euromäärän päättää konserniyhteisön yhtiökokous. Päätöksessä tulee huomioida konserniyhteisön toiminnan laajuus suhteessa Eksoten toiminnan laajuuteen. Vuosipalkkioiden suuruus voi kuitenkin olla korkeintaan 30 % Eksoten hallituksen jäsenten vuosipalkkioiden euromäärästä, jotka on määriteltävä Eksoten hallintosäännössä. Kokouspalkkioissa konserniyhtiö noudattaa Eksoten hallintosäännössä määriteltäviä kokouspalkkiokäytäntöä.

Konserniyhteisöissä, joissa on pelkästään viranhaltijahallitus, ei makseta vuosipalkkiota.

Mikäli sama henkilö on sekä Eksoten että konserniyhteisön hallituksen jäsen, maksetaan vuosipalkkio ainoastaan Eksoten hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai jäsenen tehtävästä.

Aiempaa palkkiosääntöä noudatetaan siihen saakka, kunnes yhtiökokous on valinnut vaalien jälkeisen uuden hallituksen.

Etuuksien vastaanottamista koskeva ohjeistus

Konserniyhteisöt noudattavat etuuksien vastaanottamisissa kuntaliiton ohjetta 17/2017 vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista.

1.6.2021

Matkustamista koskevat ohjeet

Konserniyhteisöissä noudatetaan Eksoten matkustamista koskevia ohjeita.

Esteellisyys konsernissa

Esteellisyyden osalta noudatetaan sekä kuntalain että osakeyhtiölain asianomaisia säännöksiä.

Luottamushenkilö tai viranhaltija on esteellinen käsittelemään konserniyhteisöjen asioita Eksoten hallinnossa, mikäli hän tai hänen läheisensä toimii samanaikaisesti näiden yhteisöjen hallinnossa.

Kunnallinen luottamushenkilö ei sen sijaan ole esteellinen käsittelemään kuntayhtymien asioita kaupungin-/kunnanhallituksessa ja lautakunnassa, vaikka hän toimiikin samanaikaisesti kuntayhtymän hallinnossa/hallituksessa. Esteellisyys syntyy kuitenkin tapauksissa, joissa kaupungin/kunnan ja kuntayhtymän edut ovat ristiriidassa tai kun asian tasapuolinen käsittely edellyttää, ettei henkilö osallistu asian käsittelyyn. Tällöin henkilö ei saa ottaa osaa asian käsittelyyn kaupungin/kunnan toimielimissä.

Konserniyhteisön hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa osallistua yhtiön hallituksessa hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn eikä hän saa myöskään ottaa osaa yhtiön ja kolmannen osapuolen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on odotettavissa siitä olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Edellä mainittua sovelletaan myös oikeudenkäyntiin tai muuhun puhevallan käyttämiseen.

12. Tiedottaminen

Yleistä

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on tiedotettava kunnan toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan sekä kunnan osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Yhteisön on annettava tiedotusta varten Eksoten konsernihallintoon tiedotuksesta vastaavan viranhaltijan ohjeiden mukaiset tiedot. Ennen tietojen antamista yhteisön on arvioitava, voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

1.6.2021

Yhteisön on myös oma-aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan. Yhteisön on informoitava kuntaa ennen merkittävän asian julkiseksituloa. Konserniyhteisöjen tiedottamisen tulee olla avointa ja aktiivista. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaavat yhteisön ja Eksoten hallitukset ja toimitusjohtajat. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida yleiset tiedotusperiaatteet, viestintäohje sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

13. Konsernin tarkastus

Tilintarkastus

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä kuntalain 122 §:n mukaisesti enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Kaikkiin konserniyhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

Kuntayhtymäkonsernin tarkastus ja valvonta

Konsernijohto voi määritellä tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaan, analysointia ja raportointia varten tunnuslukuja ja mittareita, joilla tytäryhteisöjen toiminnan kannattavuutta, vaikuttavuutta ja talouden tilaa kuntayhtymäkonsernissa voidaan arvioida.

Tarkastuslautakunta huolehtii kuntayhtymäkonsernin hallinnon ja talouden tarkastamisen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan tehtäviin ja toimivaltuuksiin kuuluu koko kuntayhtymäkonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi.

Tarkastuslautakunnan tekemää arviointia varten tulee kiinnittää huomiota tunnuslukujen ja mittareiden asettamiseen, joilla kuntayhtymän ja tytäryhteisöjen toimintaa arvioidaan.

Kuntayhtymän sisäisellä tarkastajalla on oikeus tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa haluamassaan laajuudessa.

Tytäryhteisöt ovat velvollisia antamaan tarkastuslautakunnalle, kuntayhtymän sisäiselle tarkastajalle ja kuntayhtymän tilintarkastajalle tarpeelliset tiedot ja avustamaan niiden saamisessa.

Kuntayhtymän hallitus antaa yhtiökokouksessa tai vastaavissa

1.6.2021

elimissä kuntayhtymää edustaville henkilöille tilintarkastajan valintaa koskevaa asiaa käsiteltäessä noudatettavat ohjeet.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää ja saada konserniyhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa konserniyhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja.

14. Konserniohjetta täydentävistä ohjeista poikkeaminen

Eksoten toimitusjohtaja voi yksittäisessä tapauksessa antaa konserniyhteisölle luvan poiketa tätä konserniohjetta täydentävistä matkustamista ynnä muita koskevista ohjeista, mikäli yhteisöllä on toimintansa luonteen vuoksi siihen perusteltu syy.

15. Voimaantulo

Tämä konserniohje tulee voimaan 1.8.2021. Voimaan tullessaan tämä ohje korvaa Eksoten konserniohjeen 2011.